

HD International Business

Præambel

I henhold til § 11 stk. 2-4 og § 17, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1098 af 19. september 2007 om den erhvervs-økonomiske diplomuddannelse og § 4, stk. 1-3, i bekendtgørelse nr. 714 af 27. juni 2012 om prøver og eksamen i erhvervsrettede videregående uddannelser (eksamensbekendtgørelsen) har dekanen efter forslag fra studienævnet godkendt følgende studieordning.

Kapitel 1: Studiespecifikke bestemmelser

Uddannelsens betegnelse og varighed

§ 1. Uddannelsens betegnelse er den erhvervsøkonomiske diplomprøve (Handelsvidenskabelig Diplomprøve). Uddannelsen giver ret til betegnelsen *HD International Business*. På engelsk: Graduate Diploma in Business Administration (*International Business*).

Stk. 2. Uddannelsen hører under Studienævnet for HD.

Stk. 3. HD 2. del-uddannelsen er et deltidsstudium normeret til 60 ECTS.

Stk. 4. Uddannelseslængden angiver det antal studenterårsværk, der er lagt til grund ved tilrettelæggelsen af uddannelsen. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i et år og svarer til en årlig arbejdsbelastning på 1650 arbejdstimer svarende til 60 point i European Credit Transfer System (ECTS-point). Arbejdsbelastningen omfatter skemalagt undervisning, hjemmeforberedelse, udarbejdelse af skriftlige arbejder, projekter, øvrige aktiviteter i forbindelse med undervisningen samt selvstudium og eksamensforberedelse og -deltagelse.

Adgangskrav

§ 1A. Følgende uddannelser giver adgang til HD 2. del:

1. HD 1. del
2. Relevant erhvervsakademiuddannelse (KVU)
3. Relevant videregående voksenuddannelse (VVU)
4. Relevant uddannelse på mindst samme niveau som nr. 1-3.

Stk. 2. Studiekoordinator kan optage ansøgere, der ikke opfylder adgangskravene i stk. 1, men som ud fra en konkret vurdering har uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed.

Stk. 3 Ved indskrivning til enkeltfag kan studiekoordinatoren dispensere fra adgangskravene i stk. 1, hvis ansøgeren skønnes at have de faglige forudsætninger, der er nødvendige for at kunne gennemføre enkeltfaget. En studerende kan dog ikke gennemføre den samlede uddannelse ved enkeltfag uden at tilfredsstille adgangskravene i stk. 1 eller have fået adgang i medfør af stk. 2.

Stk. 4. Ansøgere til HD 2.del skal tillige have erhvervet relevant erhvervserfaring svarende til mindst 2 års fuldtidsarbejde efter gennemført adgangsgivende forløb/uddannelse, jf. dog stk. 5

Stk. 5. Relevant erhvervserfaring der er opnået sideløbende med adgangsgivende forløb/uddannelse medregnes ved optagelsen på HD 2. del.

Stk. 6. Ansøgningsfristen til uddannelsen er den 1. juli i det år, man ønsker at påbegynde studiet.

Formål

§ 2. Formålet med specialiseringen HD 2. del. i International Business (IB) er, at bibringe den uddannede viden, færdigheder og faglige og personlige kompetencer til at kunne arbejde bevidst og reflekterende med ledelsesmæssige, stabsfunktionelle og rådgivende roller relateret til virksomheders etablering og aktiviteter i udlandet.

Kompetenceprofil

§ 3. Målet med specialiseringen HD 2. del. i International Business (IB) er, at bibringe den uddannede viden, færdigheder og faglige og personlige kompetencer til at kunne arbejde bevidst og reflekterende med ledelsesmæssige, stabsfunktionelle og rådgivende roller relateret til virksomheders etablering og aktiviteter i udlandet. Konfronteret med komplekse og uforudsigelige opgaver har den internationale leder behov for et bredt vidensfelt samt evner til at handle selvstændigt og i samarbejde med kunder, leverandører, offentlige myndigheder og medarbejdere med forskelligartede funktionelle og kulturelle baggrunde.

Stk. 2. Nogle af de centrale roller den uddannede forventes at udfylde vil være: At vurdere den optimale etableringsstrategi; at gennemføre markedsanalyser og tilrettelægge markedsføringsmæssige tiltag ift. potentielle udenlandske markeder; at tilrettelægge og udvikle virksomhedens globale værdikæde; at analysere den internationale virksomheds produktion og udveksling af viden; at optimere kommunikationen mellem den internationale virksomheds forretningsenheder; at træne medarbejdere i virksomhedens internationale forretningsenheder i virksomhedens processer; at gennemføre salgs- og indkøbsforhandlinger; og at påtage sig operationelt og ledelsesmæssigt ansvar i den internationale virksomheds udenlandske forretningsenheder.

Indhold og struktur

§ 4. De enkelte kursers omfang i ECTS og deres placering på uddannelsen fremgår af nedenstående oversigt. Kursusbeskrivelserne findes i [det elektroniske kursuskatalog](#). Direkte links findes i nedenstående skema.

1. Semester

Kursus	ECTS
Virksomhedens internationale omgivelser	7.5
Virksomhedens internationalisering	7.5

2. Semester

Kursus	ECTS
International markedsanalyse & markedsføring	7.5
International ledelse & strategi	7.5

3. Semester

Kursus	ECTS
Valgfag	10
Praktisk seminar	5

4. Semester

Kursus	ECTS
Afgangsprojekt	15

Stk. 2. For valgfagene gælder, at den studerende skal vælge minimum et fag på 5 ECTS blandt HD IB's udbudte valgfag. I § 5 er angivet et udvalg af disse valgfag.

Afgangsprojekt

§ 4A. Formålet med det afsluttende afgangsprøve på fjerde semester er at bringe den viden, færdigheder og kompetencer, der er erhvervet i løbet af studiet, i anvendelse på en konkret problemstilling. Den studerende skal formulere, analysere og fremsætte løsningsforslag til en kompleks, selvvalgt problemstilling relateret til studiets indhold samt formidle disse resultater på et højt fagligt og sprogligt niveau. Typisk vedrører afgangsprøvet forhold vedr. en konkret virksomheds planlægning og styring af sine internationale aktiviteter.

Stk. 2. HD 2. del i International Business fastsætter i fagbeskrivelsen for afgangsprøvet nærmere omkring afgangsprøvet udarbejdelse, herunder om omfanget af den vejledning, som den studerende er berettiget til.

Stk 3. Studiet udgør et progressivt forløb, hvorfor det er en forudsætning for tilmelding til afgangsprøvet, at 1. og 2. semester er bestået.

Prøver

§ 5. Uddannelsen omfatter nedenstående prøver. De enkelte prøvers læringsmål og eksamensbestemmelser findes i [det elektroniske kursuskatalog](#). I skemaet nedenfor er der indsat direkte links til de enkelte prøver.

Prøverne summerer i alt 60 ECTS.

1. Semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Virksomhedens internationale omgivelser	Skriftlig stedprøve	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5	7.5
Virksomhedens internationalisering	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5	7.5

2. Semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
International markedsanalyse & markedsføring	Skriftlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
International ledelse & strategi	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5

3. Semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Praktisk seminar	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	5	5
Valgfag	Se den enkelte kursusbeskrivelse	Se den enkelte kursusbeskrivelse	Se den enkelte kursusbeskrivelse	10	10

Jf. § 4, stk. 2, skal minimum et af de to valgfag være et fag udbudt af HD IB. Nedenstående er et udvalg af HD IB valgfag:

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Emerging Markets	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	5	5
International forhandling	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	5	5
International projektledelse	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	5	5
International finansiering: Grundlag i teori og praksis	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	5	5
International e-markedsføring, sociale medier og 'big data'	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	5	5
Corporate governance: maneuvering between profit maximization and social responsibility	Mundtlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	5	5
International erhvervsret i strategisk perspektiv	Skriftlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	5	5

4. Semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Afgangsprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15	15

Online studium

Stk. 2. Uddannelsen udbydes også som online uddannelse. Prøveformen er typisk en anden for online-studerende; se den enkelte kursusbeskrivelse.

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 5A. Ved følgende prøver er der obligatoriske godkendelsesopgaver eller krav om aktiv undervisningsdeltagelse, jf. § 13. De nærmere bestemmelser er angivet i den relevante kursusbeskrivelse i [det elektroniske kursuskatalog](#), følg linket nedenfor.

Kursus	Antal obligatoriske aktiviteter
Praktisk seminar	1

Censorkorps

§ 6. Uddannelsen hører under det landsdækkende censorkorps for HD.

Beståkrav

§ 7. Hver prøve skal bestås for sig.

Studiespecifikke bestemmelser om prøvesprog

§ 8. Studerende, der ønsker det, kan uden særskilt tilladelse vælge at aflægge en prøve på engelsk. Hvis der er tale om en mundtlig prøve, er det dog en forudsætning, at man senest 14 dage før prøvens afholdelse meddeler sekretariatet, at man ønsker at aflægge prøven på engelsk

§§ 9.-10. (Benyttes ikke).

Kapitel 2: Generelle bestemmelser for HD-uddannelser

§ 11. Undervisningen tilrettelægges i et samarbejde mellem studiekoordinator og de fagansvarlige.

Undervisnings- og eksamenssprog

§ 12. Prøverne aflægges på dansk, jf. dog stk. 3-5, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et fremmedsprog. Prøverne kan dog aflægges på svensk og norsk i stedet for dansk, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk.

Stk. 2. På uddannelser, der udbydes på dansk, skal man være indstillet på at skulle kunne læse svenske, norske og engelske tekster og at kunne deltage i undervisning på disse sprog.

Stk. 3. Der kan forekomme engelske ord og sentenser på engelsk i opgaveteksten, og opgaveteksten kan endvidere være vedlagt bilag på engelsk.

Stk. 4. Har undervisningen i et kursus været gennemført på et fremmedsprog, vil det fremgå af kursusbeskrivelsen, og prøven aflægges så på dette sprog, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et andet sprog.

Stk. 5. Studienævnet kan i øvrigt, hvor forholdene gør det muligt, tillade studerende at aflægge en prøve på et fremmedsprog. Det gælder dog ikke, hvis det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk eller i et bestemt andet sprog.

Stk. 6. Ansøgninger efter stk. 5 skal indsendes til studiesekretariatet senest 1 måned inden prøvens afholdelse.

Stk. 7. Bestemmelserne vedrørende eksamenssprog gælder for såvel mundtlige som skriftlige stedprøver som for alle former for skriftlige opgavebesvarelser, der udarbejdes hjemme (seminarer, projekter m.v.) og som skal underkastes bedømmelse.

Forudsætninger for indstilling til en prøve: obligatoriske godkendelsesopgaver og krav om aktiv undervisningsdeltagelse

§ 13. Ud over de i § 5 omhandlede prøver, der indgår i det samlede eksamensresultat, kan der i de enkelte kurser stilles krav om, at der i forbindelse med undervisningen afleveres en eller flere opgavebesvarelser til bedømmelse (såkaldte obligatoriske godkendelsesopgaver). Det er en forudsætning, for at den studerende kan indstille sig til og deltage i den afsluttende prøve i kurset, at det fastsatte antal obligatoriske godkendelsesopgaver er afleveret og bedømt "Godkendt" inden en fastsat frist. De nærmere bestemmelser om opgavernes antal, form og øvrige vilkår fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus.

Stk. 2. En studerende, der efter udløbet af den i stk. 1 fastsatte frist mangler at få godkendt én eller flere opgaver i forhold til det fastsatte krav til antal godkendte opgaver i kurset, har mulighed for at få udleveret ekstra opgaver. Dette forudsætter dog, at den studerende har gjort forsøg i alle stillede opgaver, medmindre det kan godtgøres at manglende aflevering skyldes sygdom eller lignende.

Stk. 3. Ud over de i § 5 omhandlede prøver, der indgår i det samlede eksamensresultat, kan der i de enkelte kurser stilles krav om, at deltagelse i undervisningen i nærmere specificeret omfang og form, er en forudsætning for, at den studerende kan indstille sig til og deltage i prøven i kurset; der vil være tale om afgrænsede dele af undervisningen (fremlæggelsesseminarer, caseforløb og lign.).

De nærmere bestemmelser fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus, jf. også § 27, stk. 2.

Eksamenstilmelding og tidsfrister

§ 14. Er den studerende tilmeldt et fagelement m.v., hvortil der er knyttet en eller flere prøver, er den studerende automatisk tilmeldt den/disse prøver for så vidt angår de ordinære prøver, og når relevant også syge-/omprøven. Rettidig afmelding skal ske senest 2 uger før prøvens påbegyndelse.

Stk. 2. Hvis rettidig afmelding ikke foreligger, betragtes prøven som påbegyndt og tæller derfor som et eksamensforsøg, jf. § 27, stk. 1.

Stk. 3. Studienævnet kan dispensere fra stk. 1-2, herunder for den fastsatte frist, hvis der foreligger usædvanlige omstændigheder.

Regler for selvstuderende

§ 14A. Enhver, der ikke er indskrevet ved studiet som almindelig studerende, kan som selvstuderende aflægge prøver og deltage i anden bedømmelse omfattet af nærværende studieordning, jf. § 5, uden at have deltaget i undervisningen.

Stk. 2. Ved tilmelding som selvstuderende gælder de tids- og betalingsfrister, som fremgår af CBS' generelle bestemmelser herom.

Stk. 3. Selvstuderende har krav på at modtage oplysninger om pensumkrav med angivelse af den eventuelle litteratur, der udover pensum er indgået i den almindelige undervisning. Selvstuderende har krav på i god tid at modtage oplysninger om frister for tilmelding til prøver, seminararbejder o.l., samt om den tidsmæssige placering af disse.

Stk. 4. For selvstuderende gælder bestemmelserne i § 5 og § 9 i lovbekendtgørelse nr. 952 af 2. oktober 2009 om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) samt studieordningens bestemmelser med de undtagelser og tilføjelser, der fremgår af § 14B.

§ 14B. Adgangskrav samt evt. forudsætningsbindinger mellem prøverne gælder ikke for selvstuderende.

Stk. 2. Selvstuderende har ingen adgang til at følge den almindelige undervisning på CBS. Undtaget herfra er deltagelse i seminarmøder.

Stk. 3. Ved en prøve eller anden bedømmelse, der efter studieordningens bestemmelser forudsætter undervisningsdeltagelse, kan studienævnet bestemme, at prøven erstattes af en anden prøveform tilrettelagt særskilt for selvstuderende.

Stk. 4. Det er ikke muligt gennem indstilling som selvstuderende til prøver eller anden bedømmelse at opnå flere eksamensforsøg end det antal, der følger af studieordningens bestemmelser herom, jf. § 27.

Sygeprøve og omprøve

§ 15. Studerende, der kan dokumentere, at de på grund af sygdom eller dermed ligestillede forhold ikke har kunnet gennemføre en prøve, har adgang til at deltage i en sygeprøve, jf. dog stk. 2 og 3. Med sygdom ligestilles ulykkestilfælde samt alvorlig sygdom og dødsfald i nærmeste familie. Ved andre ekstraordinære forhold, der forhindrer den studerendes tilstedeværelse ved eksamen, kan sagen indbringes for studielederen, der kan give den studerende adgang til at deltage i en sygeprøve.

Stk. 2. Adgangen til at deltage i en sygeprøve omfatter alene studerende, der har været tilmeldt en ordinær prøve. Der afholdes således ikke sygeprøve for studerende, der pga. sygdom ikke har kunnet deltage i en omprøve.

Stk. 3. Der afholdes ikke sygeprøve efter prøver, hvor der afholdes ordinær prøve to gange årligt. Dette gælder dog ikke, hvis den studerende kun mangler at bestå én enkelt af de prøver, der ifølge studieordningen er placeret i den afsluttende eksamenstermin, idet den studerende i så fald skal have mulighed for at deltage i en sygeprøve.

Stk. 4. Sygeprøve afholdes snarest muligt efter den ordinære prøve, dvs. normalt forud for næste semesters begyndelse. Vedrørende tilmelding se § 14.

Stk. 5. Om adgangen til sygeprøve, herunder krav til dokumentation m.v., henvises i øvrigt til CBS' regler for deltagelse i sygeprøve.

§ 16. Studerende, der er udeblevet fra en ordinær prøve eller har deltaget i en ordinær prøve og har opnået karakteren 00 eller derunder, har adgang til at deltage i en omprøve, jf. dog stk. 2 og 3. Omprøver afholdes snarest muligt efter den ordinære prøve, dvs. normalt forud for næste semesters begyndelse.

Stk. 2. Adgangen til at deltage i en omprøve omfatter alene studerende, der har deltaget i en ordinær prøve. Der afholdes således ikke omprøve for studerende, der har deltaget i en sygeprøve.

Stk. 3. Der afholdes ikke omprøve efter prøver, hvor der afholdes ordinær prøve to gange årligt. Dette gælder dog ikke, hvis den studerende kun mangler at bestå én enkelt af de prøver, der ifølge studieordningen er placeret i den afsluttende eksamenstermin, idet den studerende i så fald skal have mulighed for at deltage i en om-prøve. Vedrørende tilmelding se § 14.

Stk. 4. Deltagelse i omprøve tæller som fornyet deltagelse i vedkommende prøve.

§ 17. Sygeprøve og omprøve afholdes efter samme læringsmål, som gælder for den ordinære prøve.

Stk. 2. Sygeprøve og omprøve afholdes efter samme eksamensbestemmelser som gælder for den ordinære prøve medmindre:

1. der i eksamensbestemmelserne for den pågældende prøve eksplicit er fastsat afvigende bestemmelser vedrørende syge- og omprøve, eller
2. der er tale om en skriftlig stedprøve, hvor antallet af eksaminander til syge-/omprøven tilsiger, at denne mest hensigtsmæssigt kan afholdes som mundtlig prøve.

Ekstraordinær omprøve og tilbud om ombedømmelse/omprøve

§ 18. Såfremt der foranstalles eller gives tilbud om ekstraordinær omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 38 (vedr. mangler ved prøven) eller gives tilbud om ombedømmelse/omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 44 eller § 49 (vedr. klager over bedømmelse), gælder samme læringsmål som for den ordinære prøve.

Stk. 2. De i stk. 1 omtalte prøver afholdes i videst muligt omfang efter samme eksamensbestemmelser, som gælder for den ordinære prøve. Hvor dette på grund af prøvens karakter ikke er muligt, kan prøven afholdes efter de fastsatte afvigende bestemmelser for syge-/omprøven.

Prøveformer

§ 19. Prøverne er tilrettelagt som individuelle prøver eller som gruppeprøver. Den konkrete prøveform, herunder om det er en individuel prøve, en gruppeprøve eller en kombination af disse, fremgår af kursusbeskrivelsen for den pågældende prøve, jf. links i § 5.

Stk. 2. Ved såvel en individuel prøve som en gruppeprøve skal der foretages en individuel bedømmelse af de studerendes præstationer og gives individuelle karakterer, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 3. Ved en mundtlig gruppeprøve skal den enkelte studerende eksamineres på en sådan måde, at det sikres, at der foretages en individuel bedømmelse af den studerendes præstation.

Stk. 4. Ved en skriftlig opgavebesvarelse, som er udarbejdet af flere studerende, og som ikke følges op af en mundtlig eksamination, skal den enkelte studerende individualisere sin del af besvarelsen på en sådan måde, at det sikres, at der kan foretages en individuel bedømmelse.

Stk. 5. For gruppeprøver fastsættes i eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve, jf. stk. 1, bestemmelser om de af de nedenfor nævnte forhold, der er relevante for den pågældende prøveform:

1. maksimalt antal deltagere i en gruppe
2. den til den mundtlige prøve afsatte eksaminationstid, jf. stk. 3
3. kravene til individualiseringen, jf. stk. 4.

Stk. 6. Ved en prøve, der efter eksamensbestemmelserne afholdes som gruppeprøve, har en studerende mulighed for i stedet at erlægge prøven som en individuel prøve, medmindre andet fremgår af eksamensbestemmelserne for den pågældende prøve. Hvor den pågældende prøve omfatter både en skriftlig og en mundtlig del, erlægges begge dele som individuel prøve.

Stk. 7. Ved mundtlige prøver på baggrund af skriftligt produkt gælder for alle variationer:

1. at aflevering af det skriftlige produkt er en forudsætning for at deltage i den mundtlige prøve,
2. at såvel det skriftlige produkt som den mundtlige præstation indgår i bedømmelsesgrundlaget,
3. at bedømmelsen er en samlet vurdering (helhedsbedømmelse) af det skriftlige produkt og den individuelle mundtlige præstation.

Eksamensregler

§ 20. En studerende, der deltager i en prøve, har pligt til at gøre sig bekendt med og at overholde de bestemmelser, der er fastsat for den pågældende prøve, samt de generelle regler, som den pågældende prøve er omfattet af. Dette gælder navnlig:

- Eksamensbestemmelserne for prøven som fastsat i kursusbeskrivelsen, jf. links i § 5.
- *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*, jf. § 21, stk. 3.
- *Regler for akademisk redelighed*, jf. § 4 i *CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger*.

Stk. 2. Det er ikke tilladt de studerende, at foretage lyd- og/eller billedoptagelser under en prøve eller under voteringen.

Stk. 3. I eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve er det angivet, hvor mange sider opgavebesvarelsen højst må bestå af. Følgende bestemmelser gælder desuden:

1. Det maksimalt tilladte sideantal inkluderer ikke: forside, litteraturliste og evt. bilag. Bilagene indgår desuden ikke i bedømmelsen.
2. Siderne skal have en margen på mindst 3 cm i top og bund og mindst 2 cm i hver side. Fontstørrelsen skal være minimum 11 punkt.
3. Tabeller, figurer, illustrationer og lign. tæller ikke med i antallet af anslag, men berettiger ikke til at overskride det fastsatte maksimale sidetal.
4. Opgavens sider må i gennemsnit ikke indeholde mere end 2.275 anslag (inkl. mellemrum) pr. side.

Stk. 4. Ved alle skriftlige opgavebesvarelser, der er udarbejdet hjemme, skal der i de eksemplarer, der afleveres til bedømmelse, indsættes en forfattererklæring.

Stk. 5. Overtrædelse af bestemmelser og regler omfattet af stk. 1-2 sanktioneres efter bestemmelserne i *CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger*.

Stk. 6. Overtrædelse af de i stk. 3-4 nævnte formkrav eller formkrav fastsat i kraft af § 19, stk. 4, kan medføre en afvisning af opgavebesvarelsen, jf. § 10, stk. 3, i eksamensbekendtgørelsen. Hvis opgavebesvarelsen afvises, skal der ikke gives en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Hjælpemidler

§ 21. Hvilke hjælpemidler, der må medbringes ved skriftlige stedprøver, fremgår af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver.

Stk. 2. Medmindre andet fremgår af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, må der ikke medbringes hjælpemidler, hverken skriftlige eller tekniske, bortset fra simple skrive- og tegneredskaber.

Stk. 3. Hvor det af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, fremgår, at der må medbringes elektroniske hjælpemidler, gælder bestemmelserne i Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler.

Stk. 4. Hvor studienævnet beslutter, at en stedprøve skal afholdes på CBS' PC'er, gælder bestemmelserne i *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*, og de tilladte hjælpemidler kan tilpasses, dog således at prøvens faglige niveau ikke ændres. Såfremt studienævnet benytter sig af denne mulighed, skal de studerende oplyses om de ændrede prøvevilkår senest 2 måneder før den endelige eksamensdato.

Særlige prøvevilkår

§ 22. Studienævnet kan fravige de fastsatte eksamensbestemmelser for de enkelte prøver med henblik på at tillade særlige prøvevilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til studerende med et andet modersmål end dansk og til studerende med tilsvarende vanskeligheder, når dette skønnes nødvendigt for at ligestille sådanne studerende med andre i prøvesituationen. Der er en forudsætning, at der med tilladelsen ikke sker en ændring af prøvens niveau.

Stk. 2. Hvor det af målbeskrivelserne for en prøve fremgår, at der ved bedømmelsen af prøven også lægges vægt på den studerendes stave- og formuleringsevne, kan studienævnet dispensere herfra for studerende, der kan dokumentere en relevant specifik funktionsnedsættelse.

Stk. 3. Studerende, der ønsker tilladelse til at aflægge en prøve på særlige vilkår efter stk. 1, eller at få dispensation efter stk. 2, skal senest 2 måneder inden prøvens afholdelse indsende ansøgning herom til studiesekretariatet, vedlagt nødvendig dokumentation.

Afholdelse af prøver i udlandet

§ 23. En studerende kan, når særlige forhold begrundet det, få tilladelse til at aflægge prøve på en dansk repræsentation eller andre steder i udlandet. Om betingelserne herfor og om de bestemmelser, der gælder for sådanne prøver, henvises til CBS' retningslinjer for afholdelse af prøver i udlandet.

Bedømmelse

§ 24. Prøverne er enten interne eller eksterne. Ved interne prøver foretages bedømmelsen af en eller flere lærere (eksaminator(erne)). Ved prøver, der aflægges med to eksaminatorer, udpeges en hoved- og en bi-eksaminator. Eksterne prøver bedømmes af eksaminator(erne) og en censor, der er beskikket af Styrelsen for Videregående Uddannelser (ekstern censor).

Stk. 2. Af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver fremgår, hvorvidt prøven er intern eller ekstern, og hvem der medvirker ved bedømmelsen, jf. link i § 5.

Stk. 3. Ved bedømmelsen af de i § 5 nævnte prøver gives karakterer efter bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 262 af 20. marts 2007 om karakterskala og anden bedømmelse.

Stk. 4. Bedømmelsen af obligatoriske godkendelsesopgaver eller undervisningsdeltagelse, jf. § 13, foretages af underviseren/underviserne ved den pågældende undervisning, og der anvendes bedømmelsen "Godkendt"/"Ikke godkendt".

Meddelelse af bedømmelsen

§ 25. Ved prøver, hvor bedømmelsen ikke meddeles umiddelbart efter prøvens afholdelse, fastsættes en dato for, hvornår bedømmelsen senest vil blive offentliggjort. Datoen meddeles samtidig med meddelelsen om prøvens afholdelse.

Stk. 2. Hvis bedømmelsen ikke kan gennemføres indenfor den fastsatte frist, skal den studerende hurtigst muligt underrettes herom med en begrundelse herfor og oplysning om, hvornår bedømmelsen bliver offentliggjort.

Regler om beståkrav og prøveforsøg

§ 26. HD 1. del og HD 2. del er to selvstændige forløb, der skal bestås for sig. Ved beregning af gennemsnittet for henholdsvis HD 1. del og HD 2. del anvendes de vægte, der er anført i § 5 i den relevante studieordning.

Stk. 2. Beregningen af det samlede karaktergennemsnit for den samlede HD-uddannelse sker på baggrund af de angivne vægte i de relevante studieordninger.

Stk. 3. Hver prøve skal bestås for sig, jf. eksamensbekendtgørelsen. En prøve er bestået, når der er opnået karakteren 02 eller derover eller bedømmelsen 'Bestået', jf. bekendtgørelse nr. 262 af 20. marts 2007 om karakterskala og anden bedømmelse.

Stk. 4. Hver prøve kan tages om for sig. Dog kan beståede prøver (dvs. prøver med en karakter på 02 eller derover og prøver der er bedømt "bestået") ikke tages om.

Stk. 5. Er prøven opdelt i delprøver, kan hver delprøve tages om for sig. Dog kan beståede delprøver samt delprøver, der indgår i beståede prøver, ikke tages om.

§ 27. En studerende kan deltage 3 gange i samme prøve. Studienævnet kan tillade yderligere prøvegange, hvis det er begrundet i usædvanlige forhold. I vurderingen af om der foreligger usædvanlige forhold, kan spørgsmålet om studieegnethed ikke indgå.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte prøveforsøg skal være anvendt senest 16 måneder efter at undervisningen i det pågældende fag er afsluttet.

Eksamensbevis

§ 28. CBS udsteder bevis for fuldført uddannelse samt for beståede enkeltfag med angivelse af de aflagte prøver og de opnåede karakterer, jf. eksamensbekendtgørelsens § 35.

Stk. 2. Den studerende har ret til at få udstedt bevis for beståede enkeltfag og til at få udstedt et samlet eksamensbevis, hvis alle prøver, der indgår i uddannelsen, er bestået.

Stk. 3. Beviset skal være den færdiguddannede i hænde senest to måneder efter, at bedømmelsen af den afsluttende prøve er meddelt. I beregningen af de to måneder indgår juli måned ikke.

Stk. 4. Hvis uddannelsen er gennemført ved flere institutioner, udstedes det samlede eksamensbevis af den institution, hvor den sidste prøve er aflagt, medmindre institutionerne aftaler andet.

Orlov

§ 29. Det er ikke muligt at tage orlov.

Studieordning

§ 30. Studieordningen og diverse regelsæt, der henvises til i denne studieordning, er tilgængelige på CBS' hjemmeside, nærmere bestemt i [den studieadministrative regelsamling \(SAR\)](#).

Dispensation fra studieordningen

§ 31. Studienævnet kan, når der foreligger særlige forhold, der begrundet dette, dispensere fra de bestemmelser i studieordningen, der ikke er bundet i bekendtgørelser, men alene fastsat af CBS.

Stk. 2. Dispensation fra studieordningen, der forudsætter dispensation fra en bekendtgørelse, kan indbringes for Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Merit

§ 32. Beståede uddannelseselementer på HD 2. del ved en anden HD-udbydende institution ækvivalerer tilsvarende uddannelseselementer omfattet af denne studieordning.

§ 33. Studienævnet kan godkende, at beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse træder i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne studieordning.

Stk. 2. Studienævnet kan ligeledes godkende, at et endnu ikke bestået uddannelseselement fra en dansk eller udenlandsk uddannelse, træder i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne studieordning, under forudsætning af at det pågældende uddannelseselement efterfølgende består (forhåndsmerit).

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 træffes på grundlag af en faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer.

§ 34. Hvis det pågældende uddannelseselement er bedømt efter 7-trins-skalaen eller 13-skalaen ved den uddannelsesinstitution, hvor prøven er aflagt, og hvis det ækvivalerer eller træder i stedet for et uddannelseselement, der efter eksamensbestemmelserne i denne studieordning bedømmes efter 7-trins-skalaen eller 13-skalaen, overføres karakteren, der hvis den er givet efter 13-skalaen konverteres til 7-trins-skalaen. I alle andre tilfælde overføres bedømmelsen som "Bestået". Ved overførsel som Bestået indgår den pågældende prøve ikke i beregningen af karaktergennemsnittet.

§ 35. Ansøgninger efter § 33, stk. 1 og 2, indsendes til Studiesekretariatet (att. Studienævnet) senest 3 måneder inden prøvens afholdelse.

Stk. 2. Vedrørende klager over meritafgørelser, se kapitel 3.

Kapitel 3: Klager

Klager over prøver m.v.

§ 36. En studerende har adgang til at indgive klage over prøver og anden bedømmelse. Om de nærmere regler for at indgive en begrundet klage, herunder de fastsatte tidsfrister, henvises til kapitel 10 i eksamensbekendtgørelsen og til vejledningen herom på studenterintranettet (e-Campus).

Klager over afgørelser vedrørende merit

§ 37. Klager over studienævnets afgørelser af, om danske såvel som udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af uddannelsen, i henhold til § 33, stk. 1 og 2, kan indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Dette gælder allerede beståede såvel som endnu ikke beståede uddannelseselementer (forhåndsmerit).

§ 38. Fristen for indgivelse af klage er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet, men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til Legal, Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS har mulighed for at behandle ansøgningen igen. Såfremt afgørelsen fastholdes, videresender CBS klagen til Kvalifikationsnævnet ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til at kommentere udtalelsen, inden for en frist på 1 uge. Evt. kommentarer medsendes til nævnet. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Klager over andre afgørelser

§ 39. Klager over studienævnets eller studielederens afgørelser i henhold til denne studieordning indgives til rektor for CBS. Fristen for indgivelse af klager er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. CBS' afgørelse i henhold til stk. 1 kan af klageren indbringes for Styrelsen for Videregående Uddannelser, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Fristen for indgivelse af klage er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til styrelsen men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til Legal, Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS vil derefter videresende klagen til styrelsen, evt. ledsaget af en udtalelse. Såfremt CBS vælger at komme med en udtalelse, giver CBS klageren lejlighed til at kommentere udtalelsen, inden for en frist på 1 uge. Eventuelle kommentarer videresendes med de øvrige af sagens akter til styrelsen.

Stk. 3. Der henvises i øvrigt til CBS' Retningslinjer vedrørende studerendes adgang til at klage over studienævns, studielederes og studieadministrationens afgørelser.

Klager over undervisning m.v.

§ 40. Klager over undervisning, vejledning eller andre forhold vedrørende tilrettelæggelse af uddannelsen kan indbringes for studienævnet.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 41. Nærværende studieordning gælder for studerende, der påbegynder uddannelsen pr. 1. september 2014 eller senere, samt studerende omfattet af § 42, stk. 1.

Stk. 2. Den hidtidige 2013-studieordning ophæves pr. 1. september 2014, jf. dog § 42, stk. 2.

§ 42. Studerende, der er påbegyndt uddannelsen efter 2013-studieordningen eller som i medfør af overgangsbestemmelserne deri er overført til 2013-studieordningen, overføres til nærværende studieordning, således at 2. år af uddannelsen tages efter 2014-studieordningen.

Stk. 2. Studerende, der er omfattet af stk. 1, og som ikke har færdiggjort 1. år af uddannelsen, skal færdiggøre prøverne på 1. år af uddannelsen efter 2013-studieordningen, jf. dog stk. 3. Der vil ikke være nogen undervisning i disse fag efter studieåret 2013/2014. Prøverne på 1. år af uddannelsen efter 2013-studieordningen udbydes for sidste gang i studieåret 2014/2015.

Stk. 3. Studerende, der er omfattet af stk. 1, og som ikke har færdiggjort 1. år af uddannelsen, kan søge studienævnet om at blive overført til nærværende 2014-studieordning. Studienævnet fastsætter de nærmere betingelser herfor.